

Slutrapporten indsendes til bevaringsudvalget@lbst.dk.

Slutrapport for projekt nr. 114030 Ansøgningsåret 2017

**Alle relevante felter skal udfyldes, og der må ikke ændres i felternes overskrifter.
Rapporten offentliggøres på internettet.**

DATO: 26-03-2021

1. Projektets sagsnr.

17-26051-000026

2. Projekttitle (og evt. akronym)

Udvidelse af projekt virusrensning af bevaringsværdige æblesorter på Pometet

3. Projektets start- og slutdato

Startdato: 01.01.2018

Slutdato: 31.12.2020

4. Projektleder (Navn, evt. institution, tlf.nr., e-mail og evt. projektets hjemmeside)

Lasse Lose, Pometmester, Pometet institut for Plante- og Miljøvidenskab

5. Kort projektbeskrivelse (Kopi fra ansøgning)

Projektet er en udvidelse af det tidligere projekt J.nr.: Sag nr.: 15-3261-000013 Virusrensning af æblesorter ved Pometet.

6. Projektets formål (Kopi af de linjer fra ansøgningen, som beskriver projektets formål)

Foreløbig Plan for 2018.

Vi vil igen pøde 150 planter ved bud-chipping af de resterende 12 sorter og gennemføre varmluftbehandling. Desuden vil vi forsøge podning ved hjælp af cryopreservering på et mindre antal grundstammer for hver af de 12 sorter.

Desuden vil vi gennemføre 3 års virus-test på de tilsyneladende virus-frie planter fra 2016.

7. Projektets forløb, fremdrift og resultater

Punkterne bør besvares så kortfattet og præcist som muligt, men stadig dækkende.

A. For projektperioden angives et kort resumé af projektets hovedresultater og hovedkonklusioner (i alt max. 2 sider).

Da det tidligere projekt viste meget positive resultater, og det lykkedes at få renset bevaringsværdige æblesorter fra 7 ud af 19 sorter.

Vi har nu fundet en god teknik for virusrensning af æbler, Behandling af podekviste i varmt vand før podning og derefter varmluftbehandling af Chippudningen ca. 4-5 uger efter brydning, det har gjort arbejdet lettere i den næste del. Derfor blev de sidste 12 sorter der fejlede i det første projekt behandlet og podet i 2018.

Træerne blev testet første gang sommeren 2018, men på grund af de meget høje varme temperaturer den sommer var der en vis usikkerhed omkring test resultaterne pga. varme stress.

Men træerne blev testet både i 2019 og 2020 og der blev sorteret positive resultater fra, så der kun er træer tilbage der har været testet negative lig med virusfri.

Så nu står vi med de sidste 12 sorter rensede træer hvor vi kan tage pode materiale fra dem, og lave nye træer som kan plantes ud i de bevaringsværdige samlinger. Grunden til at de skal podes igen er for at de kommer på den korrekte grundstamme, og bliver formet efter den

dyrkningsform der er gældende i samlingerne.

De sidste 12 sorter er som følger:

Lejle Pluk (Bornholm 22)

American Mother

Blenheim

Bohnapfel

Halberstadter Jungern Apfel

Husmoder

Kaniken

Kantil Sinap

Nathusius Pigeon

Passe-Pomme Blanche

Sturmer Pippin Selected

Edward VII

B. Ændringer i forhold til oprindelige planer angives med en kort og præcis tekstforklaring (max. ½ side)

Oprindelige projektleder Lisbeth Dahl Larsen opsage sin stilling i starten af projektet, derved forsvandt kompetencerne i forhold til Cryopreservering da Lisbeth Dahl Larsen havde været på kursus i dette optil projektet.

C. Beskrivelse af, hvorledes evt. planer for implementering af resultater er udført (max. 1 side).

De virusfrie træer er nu blevet podet på nye grundstammer M7 og vil blive plantet ud i samlingen. Der er produceret nye skilte til træerne, så korrekt skiltning er muligt. Derudover besider vi nu viden og kompetencer til at kunne udføre den slags virus rensning af æbler i fremtiden. Efter 3-5 år fra udplantning af de virusfrie træer vil vi igen kunne levere formeringsmateriale.

D. Vurdering af hvordan projektets fremdrift har været, effekter samt samarbejdet mellem projektets deltagere i forhold til oprindelige planer (max. ½ side).

Projektet har været udfordret af Personale udskiftning både i TAP og VIP, men det er lykkedes at nå frem til det ønskede resultat.

E. Redegørelse for kommunikation fra projektet, herunder referencer.

Planterne vil fremover fremstå som virusfrie, og vi vil på sigt igen kunne levere formeringsmateriale som vil fremgå på GENBIS der er det nye genbanks program til håndtering af data.

F. Eventuelt

I henhold til bilag 2. Er der i perioden købt spinderovmider ind, i forbindelse med bekæmpelse af skadedyr i formeringsperioden.
der er indkøbt PCR Primer ind til test af virus.
der er indkøbt Anodisal Plade til nye skilte til træerne.

G. Evt. henvisninger til projektets produkter (f.eks. links, brochurer, program, fotos)

Vil komme på GENBIS hjemmeside i løbet af 2021/22 da den er under konstruktion.

Underskrift:

Navn	<i>Evt. Institution</i>	Dato	Underskrift
Projektleder: Lasse Lose	Pometet, PLEN, KU	26-03-2021	